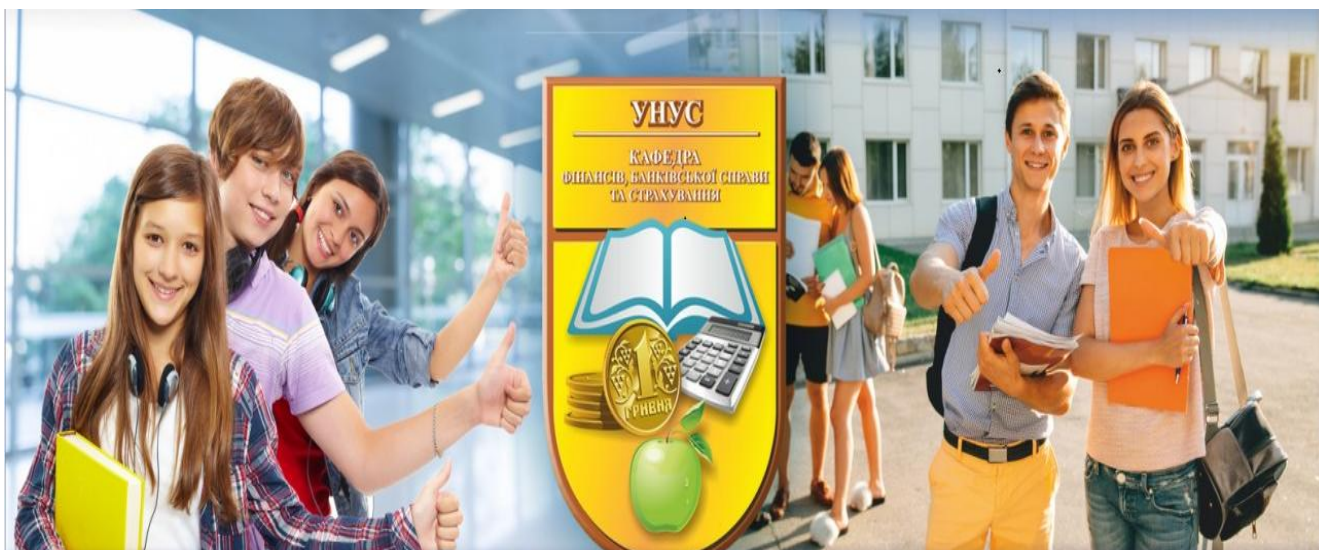

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ ІV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

*«Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики
сьогодення»*

6-7 червня 2023 року

Умань 2023

***Рекомендовано до друку вченою радою факультету економіки і підприємництва Уманського національного університету садівництва
(протокол №7 від 27.06.2023 року)***

Редакційна колегія:

Нестерчук Ю.О. – д.е.н., професор, декан факультету економіки і підприємництва;
Непочатенко О.О. – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Мальований М.І.** – д.е.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Уманського НУС; **Прокопчук О.Т.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Лиса Н.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Власюк С.А.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Ролінський О.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Бечко П.К.** – к.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Гузар Б.С.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Мельник К.М.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Барабаш Л.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Бондаренко Н.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Колотуха С.М.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Улянич Ю.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Пташник С.А.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС.

Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», 6-7 червня 2023р. Уманський НУС. Умань. 99 с.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори надісланих матеріалів. Висловлені у цих матеріалах думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

*СЕКЦІЯ 2. Інноваційна та інвестиційна діяльність в умовах розвитку
глобальних процесів економіки України*

КРАУДФАНДИНГ ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕСУ

Ковтун Л. А., здобувач вищої освіти ОС Бакалавр

Науковий керівник – Єгорова О.В.,

доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Полтавський державний аграрний університет

Фінансування будь якого бізнесу є дуже важливою складовою його розвитку. Одним із джерел фінансування бізнесу, особливо молодого, є краудфандинг.

Краудфандинг (з англійської «фінансування громадою») – це залучення коштів від великої кількості осіб для фінансування певного проєкту.

Вважається, що цей термін з'явився у 2006 році, його автором є Джефф Хаун. Але, звичайно, фінансування проєктів громадою спостерігалось і раніше. Так, багато пам'яток архітектури, зокрема, Статуя Свободи у Нью-Йорку (США), Храм Святого Сімейства у Барселоні (Іспанія) збудовані за рахунок пожертвувань. За однією з версій, краудфандинг зародився у 1949 році, коли за 16 годин було зібрано понад 100 тис. доларів для підтримки Фонду досліджень раку імені Д. Раніона [1, с.132]. За іншою, найбільш поширеною версією, дане джерело фінансування зародилося у 1997 році, коли фанати рок гурту Marillion збирали кошти на їх тур. Однак масовий характер краудфандинг отримав з появою і розвитком інтернету.

Існують такі види краудфандингу: [4]

- Благодійний – люди вкладають свої внески у проєкт на безповоротній основі, нічого не отримуючи натомість.
- За винагороду – вкладники через певний час отримують певну винагороду (невеличка грошова винагорода, символічний сувенір тощо) від автора проєкту.
- За частку в проєкті – кожен може вкласти свої кошти в проєкт в обмін на частину акцій даної компанії.
- Позиковий або краудлендінг – фінансування, за якого вкладені гроші вкладника через деякий час повернуться до нього з мінімальним відсотком.
- Роялті – це вид краудфандингу за якого спонсори через деякий час отримують частку прибутку.

Наразі краудфандинг відбувається переважно через інтернет мережу за допомогою краудфандингових платформ. На них діють наступні суб'єкти: автор проєкту, якому необхідне фінансування, краудфандинг платформа, яка допомагає в просуванні, рекламі даного стартапу чи проєкту та спонсори – люди, які мають бажання та можливість вкласти в той чи інший проєкт певну незначну суму коштів, але за рахунок масовості однодумців незначними вкладеннями можна досягти певної цілі та навіть більше. [3]

Найвідомішими світовим краудфандинговими платформами є KickStarter, IndieGoGo, RocketHub. KickStarter це найпопулярніша платформ

у сфері краудфандингу, яка стала поштовхом для створення інших платформ. Створена у 2009 році, вона не працює з бізнесами, які давно функціонують, а направлена на відкриття нових ідей, стартапів та бізнесу. За розміщення ідей на сайті бере 5% від загальної суми збору. На Kickstarter якщо проєкт не набирає необхідної суми коштів всі внески повертаються до вкладників. Прикладами, українських ідей, які втілилися за допомогою даної платформи є LaMetric на цей проєкт було зібрано 369 тис. дол., Petcube – зібрано 251 тис. дол. та iBlazr - 156 тис. дол. [4]

Спільнокошт це перша онлайн платформа краудфандингу в Україні заснована в 2012 році. Платформа бере 10% від загальної суми за свої послуг, в разі не закриття збору проєкту, всі кошти повертаються спонсорам. RazomGo – це платформа яка заснована у 2018 році, спрямована на проєкти освіти, охорони здоров'я та спорту. Обмежень терміну збору коштів нема.[2]

На нашу думку, краудфандинг має багато переваг: можливість інвестувати невеликі суми у будь-який проєкт, чим забезпечується нижчий рівень ризиковості; доступ до інвестування; безповоротність фінансування, або вигідніші умови повернення; також важливе значення має можливість розповсюджувати інформацію про інноваційний проєкт до його появи на ринку та відстежити попит на нього. Він дозволяє залучити кошти у масштабі планети від безлічі небайдужих інвесторів і, що найголовніше – досить часто на безповоротній основі. Але, звичайно, краудфандинг має й свої недоліки, перш за все, це доступ до повного опису стартапу, що загрожує його копіюванням чи використанням конкурентами; недостатня розповсюдженість. Недоліками краудфандингу в Україні є мала обізнаність населення щодо такого фінансування, обмеженість фінансових ресурсів населення, що не дозволяє зібрати великі суми та відсутність законодавства. [1]

Отже, краудфандинг відносно нова та вигідна форма фінансування бізнесу. Адже, краудфандинг дає можливість розвитку нових свіжих ідей власники, яких не мають змоги самостійно фінансувати свої проєкти. Надзвичайно гарним є те, що бізнес проєкти можна висвітлювати не лише на вітчизняних платформах, а й на світових, що збільшує шанс втілення у реальність різних ідей.

Список використаних джерел

1. Корнух О.В., Донських Ю.А. Краудфандинг як інноваційне джерело фінансування в Україні. 2018. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/11_2018/85.pdf.
2. Краудфандинг: як отримати фінансування для стартапу бізнесу? Школа бізнесу нова школа. 2021. URL: <https://online.novaposhta.education/blog/kraudfanding-v-ukraine#12300>
3. Повод Т.М., Остапенко А.С. Краудфандинг як перспективне джерело фінансування. 2018. С. 235-240. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/16_2018/43.pdf.

4. Толуб Н. Краудфандинг в Україні: як він працює та чим корисний у бізнесі. *Бізнес кейс*. 2021. URL: <https://thepage.ua/ua/business/kraudfanding-ukrayina-sho-ce-take-yaki-platformi-isnuyut-ta-yaki-perevagi>.

ІННОВАЦІЙНИЙ ХАРАКТЕР ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

Ткач Л.Л.

Дендебера О.П.

наукові співробітниці відділу

організації наукових досліджень та інноваційного розвитку
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»

Економіка знань (англ. Knowledge Economy) – це спосіб виробництва, коли рушійною силою прогресу є знання, зосереджені в людському капіталі [1]. Перехід до економіки знань стосується практично всіх сторін діяльності та функціонування суспільства. Становлення економіки знань в Україні регулює «Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року», схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України № 526-р від 10 липня 2019 р. [2]. та Закон України від 15.07.2021 р. «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» №1667-IX [3].

Інформаційний вимір наразі здійснюється за показниками стану галузі інформації та телекомунікацій (ІТК). Так, стан галузі за обсягом створеного нею ВВП у 2016-2021 рр. приведено в табл. 1.

Таблиця 1

Обсяги створеної продукції окремими галузями економіки України за 2016-2021 рр., млн грн

Галузь	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Сільське господарство	279701	303419	360998	356563	393077	593367
Добувна промисловість	131650	176851	214158	222210	193120	351148
переробна промисловість	291471	357160	410646	429084	426483	560527
Інформація та телекомунікації	89268	110296	138828	182667	209394	255635
Частка ІТК у ВВП, %	3,74	3,70	3,90	4,59	4,96	4,69

Джерело: Державна служба статистики України. URL : <https://www.ukrstat.gov.ua/>.

Частка галузі у національному ВВП за аналізований період була найвищою у 2020 р., проте знизилася на 0,30 відсоткових пункти у 2021-му. Структуру аналізованої галузі за видами діяльності у 2020 р. наведено на рис. 1, аналіз якого свідчить, що найбільшу питому вагу має комп'ютерне програмування – 61%.